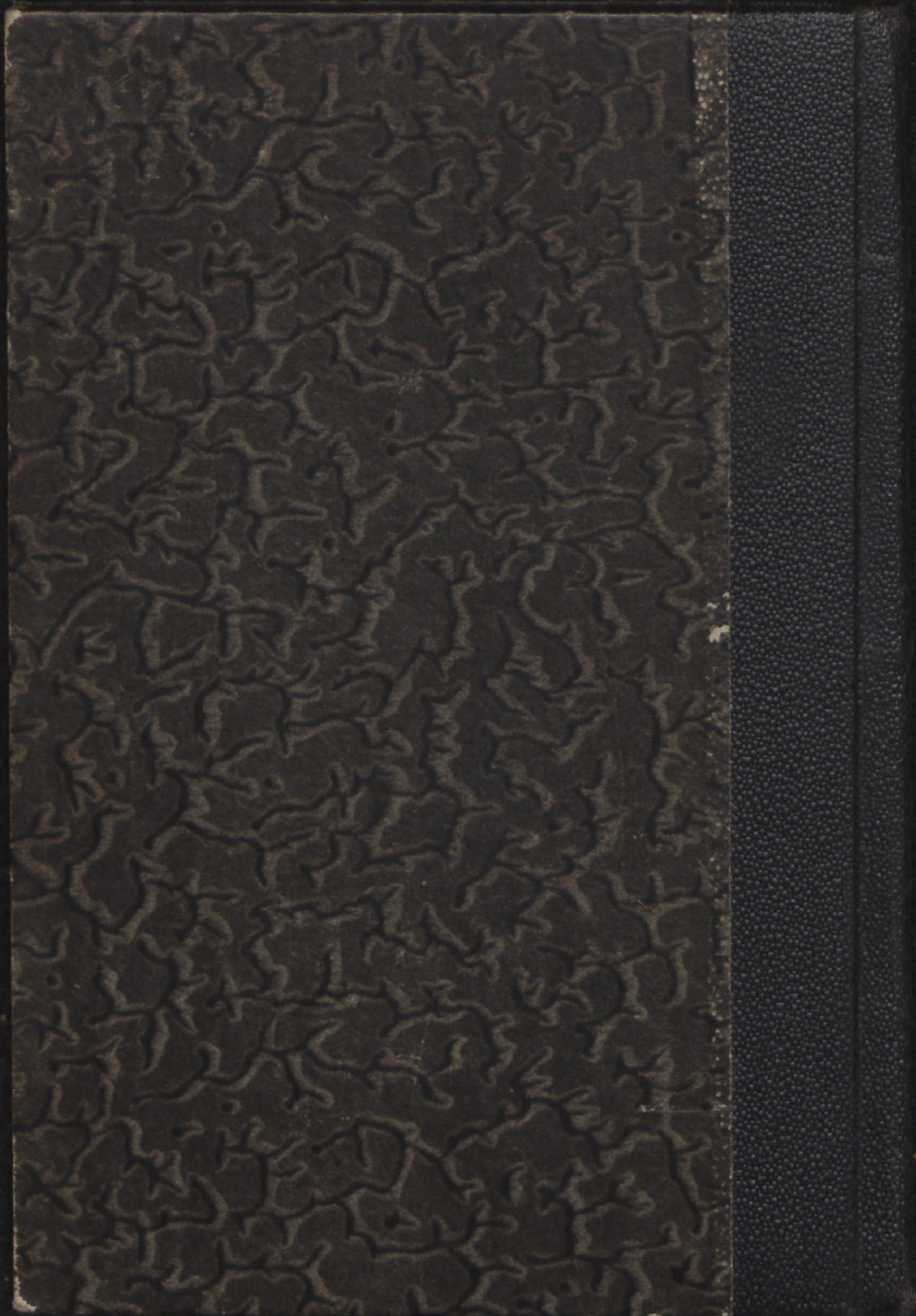

Dionysius, de situ orbis.

1530.

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

DIONY
SIVS DE SITV ORBIS, A
[illegible]
[illegible]
[illegible] diligenter castiga-
tus, & cum memorabilium re-
rum, & celebrium locorum
[illegible]
[illegible]

Coloniae apud Eucharium Cerui-
cornum. Anno M. D. XXX.
Mense Augusto.

Colat Complet

1

DIONY

SIVS DE SITV ORBIS, A
Rhennio Fannio latinitate Donatus: à
Christierno Torchillo Morsiano ad ex
emplar Græcum diligenter castiga-
tus, & cum memorabilium re-
rum, & celebrium locorum
nominibus in margini
bus illustratus.

Coloniæ apud Eucharium Cerui
cornũ. Anno M. D. XXX.
Mense Augusto.

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

ORNATISSIMO VIRO ARTIVM LIBERALIum professori Seuerino Harlingio Christiernus Torchillus Morsianus Salutem dicit.

VANDOQVIDEM Louaniensem academiam mi Seuerine humanissime int reliqua totius Europæ gymnasia, tanquam sydus fulgentissimũ relucere compertum est; haud immerito hoc Vergilianũ in eam quadrare poterit, quum dicat:

Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes,
Quantum lenta solent inter uiburna cupreßi.

Adeo enim doctissimis optimarũ disciplinarum professoribus locupletata est & ornata, ut ingenuarum artium studiosus, nihil præter solam mathesim in ea desiderare possit, Quãuis hic non de

ſunt periti quoq; mathematici, ſi q̃ poſ-
ſint, tam etiam uellent docendi munus
ſuſcipere. Operæpretium itaq; me fa-
cturum exiſtimaui, ſi eius diſciplinæ ſtu
dioſis, matheſeos rudimenta fideliter
(ut feci) impartirer. Verum ingruen-
te iam hyemis tempeſtate, quum Arith
meticæ & Aſtronomiæ elementa tradi-
diſſem, ut patrios lares repeterem, iti-
neri (ut noſti) me accinxeram. Quod
quum tu, tuiq; conuictores animaduer-
tiſſetis, me propoſitum mutare, uobis-
q;, dum pelago deſæuit hyems, & aquo
ſus Orion (iuſta mercede propoſita) cõ
uiuere hortari cœpiſtis: ut ſtudium ma
thematicum per me inceptum, in ædi-
bus ſaltẽ tuis continuarẽ. Quod ubi me
facturum ſuſcepiſſem, librorumq; huic
profeſſioni deſeruientium copiam deſi
derari comperiſſem, Dionyſium de ſi-
tu orbis, à Rhennio Fannio latinitate
donatum, ad ipſius Græci autoris amuſ
ſim diligenter expendi, ut quoad fieri
poſſet, exemplar q̃ caſtigatiſſimum cal-
chotypo excudendũ traderem. Huic au

tem labori quum coronidem imposuiſ ſem : tu mihi imprimis occurrebas, cui ob ſingularem amorem , quo ſtudioſos quosq́ʒ proſequeris, hanc meam (quantulacunq́ʒ ſit) opellã nuncupandam cenſui. Nam & ſi bonam hominũ partẽ laborem fugere, otiũ & uitæ illecebras ſectari uidemus, tu tamen uitã erũnoſam & ſolicitudinis plenã in inſtituẽda educãdaq́ʒ adoleſcẽtia tibi delegiſti. In qua cũ tanta laude uerſatus es, ut domus tua ſemper fuerit nobilium adoleſcentum, & eruditoꝝ uiroꝝ receptaculum. Quo facto per totum fere terrarum orbẽ nominis tui celebritatẽ tibi pepiſti. Quod quæſo uitæ genus tua humanitate dignius, aut reipublicæ utilius, deligere potuiſſes, q̃ teneras ingenuorum adoleſcentulum mentes, qui regnorum & urbium habenas moderaturi ſunt, ad uirtutes & honeſtas diſciplinas capeſcendas fingere & informare? Accipe igitur mi Seuerine amicoꝝ integerrime, hoc opuſculũ, à mendis non paucis quibus ſcatebat repurgatũ, quod ideo caſtigan

dum, nominiq; tuo dedicandũ suscepi, q̊ tuo auspicio Geographia, quæ apud paucos sepulta iacet, caput exerat, & studiosis familiarior euadat. In eo siquidẽ opusculo, diuino ingenio Apher ille Dionysius, totius terrarũ orbis faciẽ paucis carminibus ita depinxit, ut ex ipsis Geopraphiæ studiosus celebrium locorũ situs, & naturæ cognitionem, facile asseq possit. Quæ sicuti ad optimos quosque autores intelligẽdos, plurimũ adiumẽti cõferre, ita ad ciuilẽ uitã degẽdã, nõ minus ornamneti præstare, cõprobat, quẽ admodum autor ipse postq̃ latine loqui cœperat, testatus est dicens:

Vt cernas ‹p›rimo non uisas lumine terras
Atq; docens alios lauderis pectore docto.

Strabo etiam, libro primo Geographiæ, dicit illos inciuiles esse, et ad publica munia inutiles, q Geographiæ partẽ nõ attigerũt. Vale Louanij. XXIII. die Ianuarij. Anno Domini M, D, XXIX.

DIONYSII AFRI ORBIS AMBITVS

Rhennio Fannio grãmatico interprete.

NAturæ genitor quæ mũdũ cõtinet oẽm. Proponit
Annue rex cæli, positũ telluris et undæ.
In quas imperiũ mortalibꝰ ipse dedisti.
Materiæ tantæ me promere carmine digno.
Incipiens terræ tractus, pontiq; meatus Narrat
Et fluuios canere, atq; urbes populosq; per orbem
Discretos, late r efluum memorare parabo
Oceanum, tellus quo cingitur æquora tota,
Insula ceu sese diffundens littore uasto,
Non tamen aßiduo, teres undiq; margine circum
Clauditur hæc, bifido sed brachia littore pandens De forma terræ in planum proiectæ.
Arctatur rapidos cursus ad solis utrinq;,
Aßimilis fundæ, sed quamuis corpore toto
Vna sit hæc, homines treis dicant esse diremptas,
Et primam Libyen, post Europen, Asiamq;,
Sed Libyam Europæ discernit finibus amplis Diuisio. terræ
Linea, quam obliquant Gades atq; hostia Nili,
Qua Boreæ excurrit Memphitis terra sub axes,
Atq; locum uouit Spartano fama Canopo.

Sed terras Aquilo quâ frigore damnat iniquo
Europen Asiæ Tanais disiungit ab oris
Sauromatas linquens, Scythiam qui gurgite uasto
Præstringit, præcepsq; ruit Mæotida poscens
At med'us finis iam iam decliuis ad Austrum est
Quas Hellesponti fauces dixere priores.
Sed magis Australis sunt terminus hostia Nili
Per mare sic fluuiosq; patens discernitur orbis.

Altera terræ per isthmos diuisio.

Ast alij terris malunt discernere terras
Finibus est Asiæ latus arctum lingua supernis
Caspia, quam mediam faciunt, atq; æquora ponti
Euxini locus hic discrimen dicitur esse
Europæ atq; Asiæ disiungens ruribus arua.
Ast alius finis longissimus exit in Austros,
Qui secat Aegypti terras, æquorq; Sabæum.
Separat hic Libyen Asiæ confinia rumpens
Talia mortales perhibent discrimina terræ.

Oceanus uaria nomina recepit.

Circuit Oceani gurges tamẽ undiq; uastus,
Qui quamuis unus sit, plurima nomina sumit.

Mare Atlanticum

Finibus Hesperijs Atlanticus ille uocatur
At Boreæ quâ gens feruens Arimaspa sub armis
Dicitur ille piger nec non Saturnius idem.

Mare mortuũ

Mortuus est alijs, minimo quod lumine solis

Perfruitur, tarde radios nam ſuſcipit ortus.
Nubibus & craßis premitur, nimbisq; grauatur.
Vnde autem primo conſcendit lumine Titan
Eoumq́; uocant, atq; Indum nomine pontum. Mare Eoum
Sed quâ deuexus calidum polus excipit Auſtrum,
Aethiopumq́; ſimul pelagus, Rubrũq; uocatur, Mare Rubrum
Quâ deſerta patet tellus ardore peruſta.
Circuit Oceanus ſic totum maximus orbem
Nominibus uarijs celebratus, & æquore tanto
Hinc atq; inde ſinus penetrabilis efficit ille
Exiguos multos dirimens mare, quatuor amplos 4. Sinus maximos terra ex Oceano receptat, quos maria alij nominant.
Perſecat Heſperium primus qui porgitur undis,
Pamphilumq́; latus Libyæ prætendit ab oris
Hic maior reliquis minor eſt quem Caſpia tellus
Suſcipit intrantem uaſtis Aquilonis ab undis
Nomine Saturni, quod Tethys poßidet æquor
Caſpius iſte ſinus ſimul Hyrcanusq́; uocatur.
At duo qui ueniunt Auſtralis ab æquore ponti,
Hic ſupra currens mare Perſidis efficit altum
E regione ſitus, qua Caſpia uoluitur unda.
Fluctuat aſt alter, Panchæaq́; littora pulſat
Euxini contra pelagus protentus in Auſtros
Hoſce ſinus perhibẽt, quos Tethyos efficit unda

Maiores nam sunt alij, multiq; minores.

Mare mediterraneum plurima nomina sortitum est

Nunc maris Hesperij lustrabo carmine tractus
Flexibus in uarijs quo frangitur æquore pontus
Astringens pelago terras circunfluus altis
Montibus, & radens suppostas urbibus oras.
Adsis ô numen studiorum præsul & artis
Ordine principum capiens Atlantis ab unda

Mare Herculeum

Herculeo celebrant quam metæ munere Gades,
Cæliferasq; tenet stans Atlas monte columnas.
Est primus uastis qui pontus Hibericus undis
Diuidit Europen Libya communis utriq;,

Colũnæ Herculis in extremis occidentis

Hinc atq; hinc Stelæ sunt, ambæ littora cernunt,
Hæc Libyes, hæc Europes aduersa tuendo.
Gallicus hunc gurges qui Celtica littora pulsat,
Excipit, hunc sequitur Ligurum cognomine dictus.

Mare Lygusticum

Quâ domini rerum terris creuere Latinis,

Leucopetra promont.

Ad petram Leucen Aquilonis ab axe reductus
Quæ freta Sicaniæ concludit littore curuo
Insula sed Cyrnos proprijs pulsatur ab undis
Intra Sardoum pelagus Celtumq; refusis,

Mare Tyrrhenum

Inde salis tumidus Tyrrheni uoluitur æstus.
Ad partes uergens Australes, excipit illum

Mare Siculum

Sicaniæ gurges solis deflexus a d ortus,

Qui procul effuſus Pachyni tenditur oris
Ad Creten, ſummam quâ prominet æquore rupem,
Quâ Gortyna potens medijs quâ Phæſtos in aruis
Arietis hanc rupem, ſimulantem uertice frontem
Rro merito Graij κριου dixere μέτωπον
Hoc mare Gargani concludit Iapygis ora.
Illinc incipiens extenditur Adria uaſtus
Ad Boream penetrans pelago, ſolemq́; cadētem.
Ionius pariter ſinus hic perhibetur ab orbe
Diuidit & geminas diuerſis partibus oras,
Quas tamen extremas coniungit terminus unus.
Ad dextram partem protenditur Illyris alma,
Poſt hanc Dalmatiæ populorum Martia tellus.
Ad leuam Auſoniæ porrectus continet Iſthmos.
Quem tria circundant maria undiq; littore curuo
Tyrrhenum, Siculum, nec non ſimul Adria uaſtus.
Finibus at proprijs exceptant ſingula uētos,
Tyrrhenum zephyro, Siculum ſed tunditur Auſtro,
Adria ſuccurrens Aeoo frangitur Euro,
Aſt poſt Sicaniam tractu diffunditur alto
Ad Syrtim pelagus Libycis quæ cingitur oris,
Maiorem poſtquam minor excipit, æquora lōge,
Atq; ſinu gemino reſonantia littora pulſant,

Mare Adriaticū Ionium mare.

Syrtis maior & minor

Finibus à Siculis Cretæum tenditur æquor,
Creta — Ad solis ueniens ortus Salmonida poscens,
Dicitur Eous qui Cretæ terminus esse.
Post hanc est geminum mare uastum fluctibus atris,
Fluctibus Hismarici Boreæ quod tunditur atris
Quod ruit aduersus celsæ de partibus Arcti,
Quod prius est Pharium perhibent, hoc littora tangit
Præcipitis Casij montis, post unda secunda
Sydoniũ est pelagus, penetrat quâ gurgite pontus
Simus Issicus — Ißicus Arctoas ad partes æquore uergens,
Non longe rectus, Cilicum nam frangitur oris.
Hinc zephyros poscens ueluti draco flectitur undis
Qui iuga montiuagus uastat, syluasq; fatigat,
Pãphylia. — Partibus extremis Pamphylia clauditur isto,
Atq; Chelidoniæ rupes cinguntur eodem.
At procul hunc zephyrus finit Patareide summa.
Post hæc Arctoas ad partes aspice rursus
Mare Aegeum — Aegeum, superat qui fluctibus æquora cuncta,
Tenedos. — Dispersas uasto Sporadas qui gurgite cingit.
Terminat hunc Imbros, pariter Tenedosq; coercens
Propõtis. — Angusta trahitur quâ fauce Propontidis unda,
Asia quam supra populis distenditur amplis
Ad Notiam partem quâ latus ducitur isthmos

Threicius ſequitur poſt Boſphorus hoſtia ponti, Boſphorus Thracius
Hoc nullum perhibent terras anguſtius orbis
Eſſe fretum dirimens, hic ſunt Symplegades arctæ.
Panditur hic ponti pelagus Titanis ad ortus, Pontus.
Quod petit obliquo Boream, ſolemq́; meatu
Hinc atq; hinc medio percurrunt æquore colles,
Vnus qui ueniens Aſiæ de parte Carambis
Ducitur Auſtrali, ſed contra finibus alter
Prominet Europæ, κριου dixere μέτωτον
Ergo conueniunt aduerſi gurgite tanto
Diſtantes, quantum ternis tranſire diebus
Eualeat nauis, bimarem ſic æquore pontum
Aſpicias ſimilem cornu quod flectitur arcus
Neruo curuati diſtento, dextera neruum
Aßimulat, recto trahitur nam linea ductu,
Extra quam Boream quo ſcandit ſola Carambis
Sed formam cornu geminatis flexibus ædit
Littus quod pontum cingit ſub parte ſiniſtra
In quam Mæotis penetrans Aquilonis ad axes, Mæotis
Quam Scythicæ gentes circundant undiq; ripis
Et matrem ponti perhibent Mæotidis undam,
Scilicet hic ponti uis erit gurgite multo
Cimmerium torrens per Boſphoron hic ubi taurum Boſphorus Cimmerius

Cimmerij gelidis habitant sub finibus unum,
Hæc maris est species, splendens hæc forma profundi.
Nunc tibi telluris regiones carmine pandam,
Vt cernas animo non uisas lumine terras,
Atq; doces alios lauderis pectore docto.
Libya seu Africa
Incipiens Libyæ tenuisq; à Tethyos undis
Oceanus, Tyrias q pulsat gurgite Gades
Tenditur ad Notias partes & solis ad ortus.
Et mensæ formam reddit mensoribus arctæ
Quam tradũt terræ non æqua margine cinctam
Terminat hæc fines Rubri prope littora ponti.
Latos Aethiopum populos, quos poßidet alter
Quem calidis iuxta terris pascũtur Erembi
Hos pelli similes pardi dixere priores.
Nanq; solum squallens urbes distinguit opocas.
Hac sitis, hac humor latos uariatur in agros.
Sed summã Libyen habitant ad Tethyos undas
Mauritania.
Alcidæ qua sunt statuæ Marusia plebes.
Post hos immensæ Numadum de semine gentes,
Atq; Masæsylij, nec non Masylia proles,
Saltibus hos duris asper syluisq; uagantes
Victus alit sæua quæsitus cæde ferarum,
Scilicet ignaros terras proscindere aratris

Agricolasq; boues plaustris domitare sonoris,
Nanq; errant nemorum per dumos more ferarum
Quos prope tenduntur fines Carthaginis altæ Carthago
Perpetuas Tyrijs celebrat quæ condita laudes.
, Quì regnans felix Dido per secula uiuit,
, Atq; pudicitiam non perdit carmine ficto.
Hanc minor insequitur Syrtis maiorq; secunda Syrtis.
Quà tumor immensus Tyrrheni pellitur æstus,
Accessuq; furit siccisq; receptus harenis.
Ast inter Syrteis urbs est quam nomine dicunt
Esse Neapolin, hanc supra iustißima fertur Neapolis in Aphrica.
Hospitijs gaudens gens degere Lotophagorum,
Hos licet ad fines desertas cernere terras
Extinctis populis Nasamonum Marte Latino,
Asbystæ post hos terrarum rura tenentes
In medio summis Libycis & gentibus Hammon,
Nec non Cyrene clarorum mater equorum,
Vrbis Amyclææ proles quam condidit olim.
Marmaridæ post hos Aegyptia flumina uertunt
Getuliq; super sunt uiciniq; Nigretes, Getuli
Continuo post hos sequitur φαυρόνσια tellus,
Hanc habitant iuxta Garamantes Debrite clari Geramãtes
Quæ superat cunctos urbs miro munere fontis, Debris fons.

Frigore qui noctis feruet calefactus & umbris
At solis friget radijs glacialis & igni.
Omnibus extrema populis clauduntur in ora
Aethiopes. Aethiopes, Lybies ubi finit littore cerne
Oceanum nimio quæ pulsat sole calentem.
Nec longe feruent Blemyorum collibus agri
Nilus ab Aethiopibus Sirus uocatur Hinc fluuij pinguis descendunt flumina Nili
Partibus à Libycis, qui currens solis ad ortus
siris ab Aethiopum populis cognomine fertur,
Versum cultores Nilum dixere Syenes,
Hinc Boreæ currens ad partes flumine pingui
Aegypt9 Fertilis Aegypti terras fœcundat opimas,
Septenoq́; ferit Pellæum gurgite pontum,
Nec alius tantum fluuiorum ditat harenas,
Atq; trahens limum complectitur hubere campos,
Hic latis Libyen Asiæ disterminat oris,
Hæc ortus cernit, uidet Austros illa calentes.
Astronomiæ inuētores. Hunc habitant iuxta sapientum corda uirorum,
Disposuere uias qui uitæ mente protenti,
Et primi dederant sulcos & semina terris,
Obliquos solis tractantes pectore cursus,
Horum telluris fines nunc carmine dicam,
Et formam, celebrat quam gloria magna per orbem.

Hæc igitur latis diffusa patescit in aruis
Fertilis & superans alias pinguedine glebæ,
Marginibus laterum formatur, at undiq; ternis
Lata quidem Boreæ sub littore tenditur oris,
Ast ortus angusta petit, summamq; Syenem, Syene
Quam celsi mediam montes utrinq; coercent,
Irrigui per quam descendunt flumina Nili,
Hanc habitant homines multi pariterq; opulēti
Qui ueteris claræq; colunt sub mœnia Thebes, Thebæ centum Portarū
Quam perhibent centum portas habuisse priores,
Filius auroræ Memnon quā regno tenebat.
Hinc sunt & septem medijs in finibus urbes,
Quas celebrat totum discurrens fama per orbem,
Et quicunq; maris uiuunt prope littora uasta,
Quà lacus est ingens liquidæ Serbonidos undæ. Serbonis lacus. Macedonia Pharos.
Ad cuius zephyrum Macedum sunt mœnia regis,
Et Pharos Idothees scopuli Pallenidis alti.
Post urbs sub Casio Pellusi uergit ad ortus,
Nauigijs populus duris quam poßidet aptus.
Non tamen est Libyes ponendus finibus iste,
Scilicet Aeoas Nili qui continet oras,
Nili quem circum floret mirabilis arbor,
Extinguitq; sitim pomo, cui nomen adypsos. Adypsos arbor.

Hæc facies Libyes, hic claudit terminus illam.
Sunt tamen hic aliæ gentes, quæ littore summo
Tethyos aut medijs habitant telluris in aruis
Triton lacus. Et gratas circum ripas Tritonidis undæ.
Heliotropius lapis Hic lapis heliotropius est qui nomine uero
Dicitur, inuertit radios nam solis in unda,
Si quis eum fusa labris immergat ahenis
Sanguineiq; rubens resplendet luce coloris
Purior at soli renitet nudatis ab undis.
Europæ descriptio. Si placet Europes quoq; me nunc dicere formam,
Haud taceam, similis Libyæ est, sed uergit ad Arctos,
Finibus & pariter distentis pergit ad ortus.
Linea nanq; Asiæ similis disiungit utranq;,
Hæc ægyptias spectat, partis Aquilonis at illa,
Ast ambas unam si terras esse putemus,
Aßimulent conum laterum compagibus æquis,
Cuius ad occasus est summum, lata sub ortu.
Sic Europa tibi facili dignoscitur arte.
Ad cuius summum prope metas Herculis alti
Iberus fluuius Hispaniæ Magnanimæ gentes, dederat quis nomen Iberus,
Ad spatium multum terrarum rura colentes
Oceanum Boreo contingunt frigore durum
Scrutanturq; decus pulchrum sapientibus auri,

Quos tamen haud maculat præsens, nec deijcit absens,
Quâ sunt Germani bellaces, atq; Britanni.
Saltibus Hercynijs Germania subiacet atrox, Germania
Hæc tergo similis taurino dicitur esse,
Et pascit uolucres, mirum, fulgentibus alis,
Quis ducibus noctu cernuntur flexa uiarum.
Pirrhenes sequitur mons, post hunc Celtica tellus Pyrenæi montes inter Galliam & Hispaniã.
Eridani fontis contingens rauca fluenta.
Hic Phaethonta suum charæ luxere sorores.
Hic electra legunt alnis stillantia Celtæ
Succina quæ memorant mellis, uiniue colore,
Quæ palcas rapiunt tractu, frondesq́; caducas.
Post hos Tyrrheni, quos iuxta solis ab ortu Tyrrheni
Incipiunt Alpes, quibus exit gurgite uasto Alpes
Oceani rumpens glacialis littora Rhenus Germa. Rhenus
Hunc prope consurgit fons Istri flumine longo Istri origo qui & Danubius dicitur
Qui poscens ortum, Euxini percurrit in undas
Irriguam Peucen amplexus gurgite quino,
Cuius in Arctoas est partes barbara tellus,
Innumeras gentes gremio complexa reducto,
Cui finem faciunt Mæotidis hostia uastæ.
Hinc sunt Germaniq́; truces, & Sarmata bellax Sarmacia
Atq; Getæ, nec non Basternæ semina gentis, Daci.

Dacorumq́; manus & Martia pectora Alani.
Atq; δρόμον tauri retinentes fortis Achilli
Angustum & longum, Mæotidis hostia iuxta.
Hos equites supra celeres funduntur Alani,
Alani
Atq; Melanchlænum populus metuendus in arcu.
Post Hippomolgi sunt, Hippopodesq́; potentes,
Atq; Gelonus cum Neuris pictiq́; Agathyrsi.
Borysthenes fluuius
Hic ubi descendit porrecta Borysthenis unda
Euxinumq́; subit κριȣ prope tracta μέτωτον
E regione iacet locus hic Symplegados arctæ.
Hic sunt Aldesci quoq; Panticapiq́; fluenta,
Riphæi montes
Diuidui currunt Riphæis montibus ambo,
Immiscent quâ se ponti glacialibus undis.
Nascitur electrum præfulgens luce nitenti,
Mense solet primo qualis splendescere luna.
Agathyrsi.
Hos adamanta legunt iuxta algentes Agathyrsi.
Tot dirimit gentes Aquilonis partibus Ister.
Huius ad Australes terras Gerræq́; feroces
Noricij & Pannonij
Noricijq́; colunt bellaces Pannonijq́;,
Et Mysi Thracum Boreis in finibus orti,
In quorum terris, quas ponti perfluit unda,
Ignipotens oleo commixto gignitur herba,
Medica herba.
Medica cui nomen, cuius compescere flammas

Si quis aqua cupiat, plus ignem pascit in illa,
Pulueris hunc iactus potis est extinguere solus.
Thraces arant post hos latißima rura tenentes — Thracia
Quæ torrens stringit finitq; Propontidis unda,
Atq; Hellesponti fauces Aegæus, & altus
Nascitur hic scopulis Pallenes gemma refulgens
Asterium perhibent, stellis certare putatur
Et flammæ similis splendenti lumine lychnis.
Hic ripas Istri porrectas undiq; stringunt.
Europæ reliquas nunc partis aspice ternas, — Hispaniam, Italiam, & Græciam hic describit
Phœbeos uergens quibus eminet illa sub ortus,
Prima est Hispanum quæ frangit littore pontum,
Altera Tyrrhenum quæ pulsat mollibus æquor,
Tertia quæ Graios circunflua gurgite pascit.
Sed tamen Oceanum contingit Iberica tellus. — Hispania.
Occiduum Calpen, qua summam sustinet unam
Herculis è stelis quam supra diues, & alta
Tartesus, Cempsiq; sedent qui collibus imis
Pyrrhenes, cælum qui tangit uertice summo.
Ast ambas intra tellus iacet Ausonidarum, — Italia.
Limite quam recto mediam secat Apenninus, — Apenninus mõs.
Qui mons incipiens Boreis ex Alpibus altus
In freta Sicaniæ porrectas terminat oras,

Hunc urbes circum populi gentesq; frequentant,
Quos breuiter retegam nostro tibi carmine cunctos.
Tyrrheni primum fortes, iuxtaq; Pelasgi,
Cyllenes quondam, propria qui sede relicta
Tyrrhenis socias petierunt nauibus arces.
Latini — Hos prope sunt omni superantes laude Latini,
Quorum per terram discurrit in æquora Thybris
Regius, irriguo dirimit qui gurgite Romam,
Roma. — Romam quæ genitrix regum dominatur in orbem.
Cāpania. Neapolis Italia. — Post hos pingue solum sequitur Campania diues,
Hic ubi Parthenopes domus est castißima, frugum
Fertilis, hanc pontus proprijs exceperat undis,
Ad Noton est longe supra Sirenida rupem
Peucesis Silari gurges spectabile flumen.
Lucania — Hunc habitant prope Lucani Brutiq; coloni
Ad Leucopetram longißima rura tenentes.
Hinc est ad Boream zephyri quæ summa uocatur,
Locri. — Sub qua sunt Locri celeres, qui tempore prisco
Illuc reginam propriam uenere secuti.
Ausoniamq; tenet, qua currit flumen Halecis.
Mœnia cernuntur Metaponti deinde, Crotonq;
Quam pulcher gratam præterfluit Aesarus urbem.
Vlterius pergens hinc templa Lacinia cernes,

Post hæc est Sybaris, perijt quæ numinis ira | Sybaris
Præponens hominum tumulos cælestibus aris,
Ponere qui priscis ausi certamina soli.
Samnites medio complectitur Itala tellus | Samnites
In gremio, Marsosq; simul, tunc deinde Tarentum | Marsi Tarentum
Tangitur æquoribus, quod muniuere Lacones.
Continuo Calabræ telluris rura sequuntur, | Calabria.
Vsq; Hyrij summam se tendit Iapygis ora, | Apulia.
Quà salis Adriaci trahitur uastißimus æstus.
Atq; sinum penetrans Aquileium colligit undas. | Aquileiū.
Alta Tegestræon postremæ mœnia terræ,
Quà sinus Ionius finitur gurgite lasso,
Hi sunt Ausoniæ populi gentesq; potentes.
Flexilis hinc pontus conuertens uergit ad ortu
Atq; Liburnorum terras Hyllosq; feroces, | Liburnia.
Bulimeon pariter præstringens littora currit,
Et uenit Illyrias late porrectus ad arces, | Illyria
Quas tollunt montes excelsa Ceraunia summas. | Ceraunia montes
Cernitur hic tumulus qui Cadmi dicitur esse
Harmoniæq; simul, nanq; hic serpentibus illi
Corpora post tempus longum mutasse feruntur
In senio, postquam patriam Thebasq; relinquunt,
Hinc illis aliud posuerunt numina monstrum,

Tumuli cōcurrentes
Nanq; duo tumuli concurrunt peste futura,
Significant quoties sæuissima damna colonis.
Hæc regio fontem mirandæ concipit undæ

Fōs sacer
Quem merito ueteres dixerunt nomine sacrum,
Nam gelidus superat cunctarum frigus aquarum,
Accensasq; faces si quis prope duxerit undam
Extinguit flammas, recipit sed rursus easdem,
Admoueat dextra cum extinctam lampada fonti.
Sed supra Thracen, quâq; Oricon accipit Austros,

Græcia
Principium terræ doctissima Græcia sumit,
Ascendens multum, geminatoq; æquore cincta
Aegæo Siculoq;, mouent qua flamina uenti
Diuersi, Siculum zephyrus tenet, Eurus ad altum

Pelopo nessus.
Aegæum, sequitur Pelopis post insula lata.
Consimilis folio platani, quod muris acutam
Aequiparat caudam, cuius iacet Isthmos imago
Hellados ad Boream sibimet confinia iungens.
Latior at tellus folium ceu flexile circum
Cingitur æquoribus zephyrumq; triphyllidis arua
Excipiunt, per quam descendit flumine pulchro

Alpheus fluuius Mesenia.
Alpheus qui Meseni discinditur undis
Eurotæ, terris ambo nascuntur Aseis.
Hic tamen Eleos, at diuidit ille Laconas.

Hic medijs habitant latæ telluris in aruis
Arcades Apidanees sub scopulos Erimanthi
Qua Melas atq; Crathis fluuij, qua currit Iaon
Tenditur atq; uetus qua longo gurgite Ladon,
• Hic merulos perhibent albos, mirabile dictu,
• Hic nasci lapidem, qui tacto accensus ab igni
• Extingui nequitur, quem Graij nomine uero
• Asphestum memorant, ferri nitet ille colore.
Iuxta est Argiuum tellus pariterq; Laconum,
Ortus Argiui uerguntq; Lacones ad Austros.
Aequoribus geminis Isthmos pulsatur utrinq;,
Hoc Ephyrē contra est zephyrus, sed uerberat illud
Eurus, in immensum qua mergitur unda profundum.
Nomine quam Danai dixere Saronida prisco.
Attica sed tellus post Isthmon solis ad ortum est.
Hinc Orithyiam Boreas rapuisse puellam
Traditur, hic Ilissos aquis deuoluitur amnis.
Bœotum sequitur finis, qua dicitur unda
Esse potestatis diuersæ, nanq; duobus
Fluminibus uertit ueruecum lana colorem,
Hoc fuscat niueas, hoc albat gurgite nigras.
Locridis inde solum sequitur regionis, & ora
Thessalis, & tellus Macedum cum mœnibus altis,

Arcades Erimanthus.

Argiui & Lacones.

Attica

Cōtraria naturæ flumina

Locri. Thessalia & Macedonia.

" Sub cuius ſcopulos tangentes uertice cælum
" Speluncæ ueteris ſeruant inſignia cladis,
" Finibus in medijs terrarum, nanq; uidentur
" Oſtrea muricibus ſiccata latentibus eſſe,
" Diluuium latebras dederat quod piſcibus illas.
" Concipit & parit hic naturæ munere gemmam,
Pæanites lapis. " Quam pæaniten perhibent, prægnantibus iſta
Auxilium confert facilis releuamine partus.
Cernitur hinc niueas attollens uertice rupes
Aemus mons Thraciæ Aemus Threicius, quem contra tenditur agri
Ad zephyrum regio Dodones lata feracis,
Ad cuius Notias partes ſub rupe Aracynthi
Aetolia Aetolæ gentis ſunt belli laude potentis
Cam[illegible], quos medios Acheloia perſecat unda,
Et mare Trinacrium perrumpit Echinidas intra,
Regna Cephallenæ prope ſunt ſapientis Vlyßis,
Galactites lapis " Iſta galactiten ripis oſtendit in altis
" Huberibus prodeſt, nec non infantibus idem,
" Et ſi quis terat hunc, albeſcit lacte liqueſcens.
Hunc fluuium iuxta præclaros ſolis ad ortus
Phocis Phocis ad Arctoos uentus extenditur ingens
Thermopylæ Donec contingat calida hoſtia Thermopylarum
Parnaſſus mons. Sub iuga Parnaßi Cephiſſos gurgite magno

Quam mediam dirimit, descendens murmure uasto
Quâ templum Phœbi memorabile, Delphica sedes. Delphos.
Nunc magno nobis sunt insulæ ore canendæ, Insulæ maris mediter.
Quas homines toto dispersas æquore cernunt,
Est igitur ponto tellus circunflua prima
Cui nomen Gadis stelas hæc Herculis inter
A Tyrijs colitur Continusa uocata uetustis.
Continuoq; iacent Gymnasiæ, has Balearas Baleares.
Romani memorant, hinc frangitur æquore Ebusos
" Sardiniæ, postquam pelago circunflua tellus Sardinia
" Fontibus è liquidis præbet miracula mundo,
" Quod sanāt ægros, pandunt damnantq; nefando
" Periuros furto, quos tacto flumine cæcant.
Post quam non longe cernuntur littora Cyrni,
Corsica quam pariter geminato nomine dicunt, Corsica
" Hanc solam perhibent Catochiten gignere terram Catochites lapis
" Corporibus lapis hic, ceu glutine tactus adhæret.
" Nulla tamen tellus altissima robora sylua
Sic habili generat, dehinc rupes Aeolidarum, Aeoliæ insulæ
Quas septem numero perhibent cognomine Plotas,
Quippe uiam ratibus pelago dant undiq; uasto,
Trinacriæ post has moles distenditur ampla Sicilia, quæ & Trinacria
Cardinibus ternis laterum quam terminat actus

Procurrens Pachyno longe claustrisq; Pelori
Exterrensq; rates Lilybæi cautibus aspris.
Eminet ad zephyrum Lilybe Pachynusq; sub ortum
Aspicit Ausoniam, Boreæq; Pelorus ad axes,
Qui mare uix superant, haud æquum mille periclis
Angustum rapido quod frangit gurgite saxa.
Traditur hic pelagi diruptas uiribus olim
Excepisse fretum terras cogente ruina,
" Plurima sunt istic totum memoranda per orbem.
" Dianæ fons est, Camerina gignitur unda,
" Quem si quis manibus non castis hauserit unquam
" Lætifico tristis non miscet pocula Baccho
Aetna mons " Hæc eadem montem mirantem sustinet Aetnam,
" Vertice qui summo rigida niue temperat ignem
" Nec superant flammæ frigus, nec frigora flammas.
Agragas mons. " At salis hic Agragas miracula poßidet unus
" Naturas in quo proprias mutare uidetur
" Ignis & unda, salem nanq; illum soluere flamma,
" Vnda solet crepitus illi coniuncta mouere.
Halesinꝰ fōs cuius aqua ad cantum fistulæ salit Achates lapis, " Hic & Halesinus fons est mitissimus undis
" Tibia quem extollit cantu, saltare putatur
" Musicus & ripis lætans excurrere plenis.
" Cernitur egregius lapis hic, cui nomen Achates,

" Hoc dederat fluuius, cuius generatur ad undas
" Hanc simulacra uides uenis ostendere gemmam.
Aequoris ad Siculi quod uastis funditur undis
Ad Noton est pontus Libyæ, Syrtisq; uadosa Syrtis.
Maior, at ulterius si pergas, cerne minorem
Occiduam iuxta quam Meninx insula fulget,
Et Cercina simul Libyca statione patentes
Adria quas penetrat, uenias si parte sinistra
Atq; legas Calabrum littus, tunc insula magni
Ostendit sese Diomedis nomine dicta, Insula Diomedis.
Quo profugus quondam uictor concesserat ille
Coniugis incestæ per fraudes Aegialiæ.
Ionium pergens Absyrtidas æquor ad ortus
Circuit, has olim Colchi tenuere feroces, Colchis
Laßi dum frustra Medeæ furta sequuntur.
Continuo post hasce Libyrnidas aspicis altas,
Ad Notias partes, hinc sæua Ceraunia nautis,
Insulæ Ambraciæ contra cernuntur in alto, Ceraunia
Et Corcyra potens, Ithaces atq; aspera tellus,
Et quas oblimat riuis Acheloius amnis. Corcyra.
Flumine torrenti præcelsam Chalcida linquens
Sed multæ Amnißi Boreæ sub parte uidentur
Aegilaq;, inde Cythera, Calabria dura colonis

Ad notias uergit sed Carpathus, hanc prope Creta
Creta. pinguis & umbrosis extendens collibus Idam,
Ante ortus solis perhibent quam fulgere sole
Alimos herba " Gignitur hic alimos, quam si quis mordeat herbam
" Compescit damnumq; famis rabiemq; diurnam.
Rhodos. At Rhodos Aegyptum contra iacet insula diues,
Nubila ab hac nunquam uetuerunt lumina solis,
Nam purus charæ potitur telluris ad ortus.
Post hac sunt ternæ circa Patateide summa
Fama Chelidonias celebrat quas nomine terras
Suniados contra, qua summum rupis Abantas
Supra sunt Salamis, nec non Aegina, sed ortus
Cyprus. Ornentem Cyprum pontus Pamphilius ambit.
Nec procul est Arados Phœnices æquore cincta.
Aegei uero diuersis partibus alti
Sestos, Abidos oppi. Ad fauces arctas multæ sunt, Sestos, Abydos.
Confines Asiæ dextra Europesq; sinistra,
Ad Boream quæ se pertendunt ordine longo
Europes macris contingit Abantias oram,
Lemnos Et celsam Scyrus Peparethus, sacraq; Lemnos
Fertilis atq; Thasos, simul Imbros, post Corybantum
Mœnibus antiquis Samothracia cernitur alta.
Ast Asiæ partem, qua tangunt æquora primam

Delon circundant, has dicunt Cycladas esse. Delos
Continuo Sporadas ceu stellas aspicis almas, Sporades
Ionidasq́; simul, quas inter Caunus & altæ
Sunt Samus atq; Chius celebratæ nomine claro. Samus
Aeolicæ post & Lesbus Tenedusq́; sequuntur Chius,
Et sinus inde Melas Helles prorumpit in æquor, Lesbus.
Panditur hinc pelagus, tumidaq́; Propontide feruet.
Ad Boream, saxisq́; uiget Proconesus in illa.
Est etiam leuis Euxini in partibus una,
Quam λευκὴν perhibent, aduersa Borysthenis amnis
Pascit oues quoniam multas candore niuali.
Hic animas perhibent heroum laude potentes
Degere securas uirtutis munere pulchro.
Cimmerium rectà sed si quis Bosphoron ibit,
Cernitur hinc dextra uastæ Mæotidis unda
Insula mole grauis trans Alopecea lata Alopecia
Postquam Phænagoren, Hermonassamq́; nepotes
Egregiæ quondam coluerunt gentes Ionum.
Insulæ hæ celebres Pelagi sunt nomine claro,
Ast alias refluum circundat Tethyos æquor, Oceani
Quarum demonstrem positum regionis ad oras. insulæ
Aethiopes habitant Erythiam pectore iusti
Atlantem iuxta longæui, scilicet illos

Macrobios Græci dixerunt, finibus olim
erythreis Venit Erythreis quæ gens post fata perempti
Geryonis domuit quem uirtus Herculis ingens.
Sed summam contra sacrum cognomine dicunt
Quam caput Europæ, sunt stanni pondere plenæ
Hesperides Hesperides, populus tenuit quas fortis Iberi.
Ast Aliæ Oceani iuxta Boreetidas acta
Britãnia quæ & Anglia dicitur Sunt geminæ Rheniq; Britannides hostia cernunt,
Hic etenim lasso perrumpit Tethya cursu.
Has tamen haud habeat spatio superare per orbem
Insula, perfulget nigro splendore Gagates,
Hic lapis ardescens haustu perfusus aquarum,
Ast oleo perdens flammas, mirabile uisu.
Attritus rapit hic teneras ceu succina frondes.
Nesiadum spatia nec distant littora longo
In quibus uxores Amnitum Bacchica sacra
Concelebrant hederæ folijs tectæq; corymbis,
Non sic Bistonides Absynthi ad flumina Thraces
Exertis celebrant clamoribus ἐιραφιώτην,
Non sic, prærupto quâ currit gurgite Ganges,
Indi solennes epulas peragunt Dionyso.
Oceani tranans hic nauibus æquor apertum
Thyle Ad Thylen uenies, quæ nocte dieq; relucet

Titanis radijs, cum curru ſcandit ad axes
Signiferi boreas ſuccendens lampade partes
At nauem pelago flectenti Aquilonis ab oris.
Ad ſolem calido referentem lumen ab ortu
Aurea ſpectetur tibi pinguibus inſula glebis. Aurea in ſula.
Hinc tepidos proram conuertens nauis ad Auſtros
Taprobanem ueniet generat quæ magna elephantes Taproba na
Per fines Aſiæ, iacet hæc ſub ſydere cancri
Littoribus cuius ſaliunt denſiſsima cete
Quæ paſcit uaſtum mare rubrum, montibus æqua Cete piſcis
Tenditur horribilis, quorum per terga per harmos
Spina ferens cladem fatumq; ſub ore feroci,
Quippe ſolent pariter nauem ſorbere uirosq;.
Nam mala tam pelagus quàm terra mœrentib... offert
Vlterius pergas ſi poſt Carmanida ſummam
Ogyris occurrat, quâ dicitur eſſe ſepulchrum
Regis Erythræi, dederat qui nomina ponto.
Perſicus inde ſinus penetratur, & Icaron offert
Inſula, quæ fertur nimium placare Dianam.
Tot ſunt ingentes quas cingit Tethyos unda
Inſulæ, aſt aliæ diuerſis partibus orbis
Diſperſæ plures, fama latuere minores
Auris diſſiciles nautis uel portubus aptæ,

Quarum non facile eſt mihi promere nomina uerſu.
Aſiæ deſcriptio — Aſt Aſiæ fines amborum linea monſtrat
Et formam contra poſitarum in imagine coni.
Paulatim trahitur tamen hæc orientis ad oras,
Columnę Bacchi — Oceanus Stelas Bacchi qua tangere fertur
India — Finibus Indorum poſtremis, gurgite torrens
Ganges — Qua Ganges liquido Nyſſæos irrigat agros,
Non tamen eſt ſpatio ſimilis telluris apertæ
Scilicet ambabus penetrabilis unus in illis
Finditur Oceani ſinus, & diſterminat ambas.
Tria maria in ſe Aſia recipit — Aſt Aſiæ gremio triplex mare confluit undis
Hircanum pariter Perſum ſimul atq; Sabæam
Hæc Noton, at Boreas Hircanum uergit ad axes.
Gurgi[illegible] Euxini uicinum multa uirorum
Millia, quod circum degunt per littora ponti.
Amborum medius campis diſcernitur Iſthmos.
Aſt Aſiam qui mons excelſus diuidit omnem
Incipit à medijs terræ Pamphylidis oris,
Et longis ſeſe ſpatijs producit ad Indos,
Taurus mons. — Nunc obliqua means, nunc recto limite currens
Vertice quem torue perhibent cognomine taurum,
Cornua nam ſummus ſcopulis imitatur acutis
Multifidusq; ſuos huc colles ſpargit & illuc

Ex hoc innumeri descendunt fontibus amnes
In partes Euri, zephyri Boreæq; uel Austri.
Quis memorare queat fluuiorum nomina cuncta?
Non tamen est unum montis cognomen ubiq;
Sed uarij flexus uariantur nomine multo.
Singula sed proprijs sunt nomina nota colonis.
Nunc igitur gentes illum populosq; tenentis
Qui celebres memorem? sed felix numen adesto.
Mæotæ primi tangunt Mæotidis undas,
Sauromatæq; truces gens aspera Martis in armis, Sauromatæ
Sanguis Amazonidum fortis quos protulit olim.
Sauromatis mixtæ quæ Thermodonte relicto
Ingentes genuere uiros, belloq; potentes,
Innumeras habitant qui syluas, gurgite uasto
Inter quas Danais Mæotidis intima pulsat
Europen fluuio dirimens Asiamq; reflexo,
Europen zephyris, Asiam sub partibus ortus
Caucasijs exit, cuius fons montibus altis Caucasus mons
Murmure cum uasto Scythiæ per plana refusus,
Hunc tamen immenso torrentem flumine uertit
In glaciem Boreas, horrendo flamine sæuus
Heu miseros homines habitant qui finibus illis,
Aëre damnati tristi, nimioq; rigore,

Quo pereunt pecudes pariter populiq; uirorum
Ni propere linquant sua rura furentibus Euris.
Hi Tanaim habitant fluuium prope Sauromatarum,
Cimerij — Cui sunt uicini Sindi quoq; Cimmerijq;
Post hos Cercetij iuxta quos Axenus altis
Fluctuat æquoribus, nec non Oretæq; feroces
Et qui Troianæ post prælia gentis Achæi
Ascalaphi regis, uictritia signa sequentes
Dispulsi uentis istas uenere sub oras.
Post hos Eniochi genuit quos Græcia tellus
Et zygij iuxta uiuunt regione sub una
Intima sed ponti post fines Tyndaridarum
Colchi. — Aegypto mißi Colchi tenuere coloni,
Caucasij montis prope collem & Caspia ponti
Phasis fluuius — Littora, quâ celeres descendunt Phasidos undæ,
Cyrcæosq; secant campos, atq; æquora ponti,
Nascitur Armenij fluuius qui uertice montis,
Ad cuius partes Boreas & solis ad ortus
Euxinum dirimens, & Caspia littora late.
Diffusus spatium per longum panditur Isthmos,
Iberes Asiatici — Quem iuxta terras habitant orientis Iberes,
Pyrrhenes quondam celso qui monte relicto
Huc aduenerunt Hyrcanis bella ferentes.

Hic Camaritarum gens est charißima Baccho,
Fluctibus hanc propter persæuit Caspius æstus. Mare Caspium
Vndiq; quem tereti concludit margine tellus,
Sed mare non ualeat tribus illud mensibus ulla
Scilicet immensum, nauis transire profundo.
Non tamen exacuit pars una sub axibus æquor
Quâ tractim refugæ miscetur Tethyos undæ
Multa quidem generat uiuis miracula rerum,
Gignit enim egregiam crystalli pondere gemmam
Atq; malos lemures quod pellit munus iaspis Iaspis
Nocturni manes fugitant quem membra tuentem.
Hoc igitur pelagus quæ gentes undiq; cingunt
Incipiẽs numerem primis Aquilonis ab oris,
Quæ uergunt zephyro quas Caspia littora claudunt
Primi sunt Scythiæ populi Saturnia iuxta Scythiæ.
Aequora uiuentes, Hyrcaniq; æquora ponti,
Quos supra Gryphes ditißima rura smaragdo, Gryphes
Qualem non alius terrarum poßidet orbis,
Atq; aurum sibimet defendunt pondere puro
Omnia sed duri superans audacia lucri,
Aduersus uolucres heu commouet arma uirorum,
Prælia nam faciunt Arimaspi gryphibus hostes,
Hic & crystalli pellucet maxima moles.

Hinc unus sequitur, post fortis Caspia proles,
Albani Asiati. Hinc sunt Albani bellaces marte feroci,
Vnde canes nati superant genus omne ferarum,
Magnus Alexander missum sibi uiderat inde
Victorem Barriq; canem, rabidiq; leonis.
Post hos calcantes durißima rura Cadusi
Hyrcania Et prope sunt Mardi, sequiturq; Hyrcania, plebes
Hinc Apyri, per quos Mardus deuoluitur amnis
Dercebius bibit hunc præter Bactrusq; fluentem,
Per quos Hyrcanum currens descendit in æquor
Sed Bactri medijs habitant telluris in aruis
Parnessum late prope montem rura tenentes.
Dercebij uero sub Caspia littora uergunt.
Massagetæ Post h[illegible] Massagetæ, trans flumen Araxis ad ortum
Hospitibus sæui cunctis belloq; feroces.
Non Bacchi donum, Cereris nec munera norunt,
Sed lac commixtum potant cum sanguine equino.
Hos iuxta Boream uergit Chorasmia proles
Oxus fluuius Sugdias hanc sequitur, rapidus quam diuidit Oxus
Emodum montem, qui linquens Caspida rumpit.
Inde Sacæ nimium certis gens mira sagittis
Flumen Iaxartem iuxta quibus arua coluntur.
Seres Et Tochari, Phuriq; & proles barbara Serum.

Illis nulla boum, ~~pecoris nec pascua~~ cura,
Vestibus utuntur, texunt quas floribus ipsis.
Quos tenuant lectos discretis finibus illi.
Ast alia Scythiæ gens est extrema per arua Altera Scythia
Quos prope sunt tristes uentis & frigore terræ
Nanq; niues semper pulsant has grandine mixtæ.
Caspius his populis lustratur pontus & oris.
Aspice post Colchos nunc, & post Phasidis undas.
Occasum uersus populos in littore ponti
Euxini, damus hos usq; ad Chalcedonis ora,
Bosphorus angustat scopulis quæ Thracius urgẽs
Byzares primi quos iuxta terra Bechirum.
Macrones post hos pariter, Phyliresq́; sequuntur.
Mossyniq́; domos præbent quis lignea tecta
Turribus arboreis habitantes unde uocantur.
Hinc pecorum est diues nimirum gens Tibarenum
Hanc prope sunt Chalybes, durißima rura colentes Chalybes
Quos labor exercet sæuus, ferriq́; metalla.
Vicinos istis campos, terramq́; patentem
Assyrij complent populi, qua gurgite uasto
Inter Amazonidas Thermodon Martius amnis Thermodon fluuius.
Armenium linquens montem, descendit in æquor.
Huc quondam Asopi deuenit alumna Synope,

Ex qua cognomen cœperunt mœnia clara.
Illius fluuij rigidas prope frigore ripas
Inuenies lapidem cryſtalli pondere puro
Conſimilemq́; gelu, nec non ſplendore nitenti,
Gemma micans illic perlucet iaſpidis albæ.
Iris fluuio Iris continuo liquidis percurrit in æquor.
Poſt Halys eſt fluuius, Boreæ qui currit in oras
Atq; Carambidis irrumpit prope littora pontum,
Armenijs primas qui montibus accipit undas.
Paphlagones Paphlagones poſt hos, Mariandyniq́; ſequuntur,
Bithinia. Bithyniq́; uiri pinguiſsima rura colentes,
Rhebas fluuius Quâ Rhebas pulcher gratiſsima flumina uoluit
Rhebas qui rapidi decurrit ad hoſtia ponti.
Nam prius expoſita Scythicæ ſunt ſemina gentis.
Aſia minor. Nunc Aſiæ regio contingens littora nobis
Dicatur, partes calidas decurrit ad Auſtri
Atq; Helleſpontum tranſit, Syriæq; receſſus
Poſcit & Arabiam, quæ florent hubere terræ.
Chalcedonij Sunt Chalcedonij primi poſt hoſtia ponti
Byzantiũ nunc Cõſtantinopolis. Mœnia Byzanti qui cernunt optima contra
Romanisq́; pie regnis dominantia mundo.
Bebrycij poſt hos & Myſia montibus alta,
Myſia Quâ Cius egregia decurrens murmurat unda

Quî nymphas comitem perhibent rapuiſſe potentis
Alcidæ puerum triſtiſsima fata gementis.
Hinc Helleſpontum pertenditur angulus ingens — Phrygia
Quî breuior Phrygiæ pars eſt, nam latior intus
Sangarij ripis fluuij uicina rapacis,
Tenditur hæc potius Titanis pinguis ad ortus,
Altera ad occaſus altæ ſub montibus Idæ,
Altera quæ cecidit præclaro nomine terra,
Ad Xanthi liquidas, nec non Simoëntis ad undas, — Xanthus. Simois fluuij
Poſt hæc Aeoliæ tellus prætenditur oræ
Fluctibus Aegæi primis quæ tunditur alti,
Inde tenet terras pelagus prope ſanguis Ionum
Per quas Mæander pinguis deſcendit in æquor — Meander fluuius
Inter Miletum currens, latamq; Prienem. — Miletum.
Ad latus iſtorum Boreum ſunt mœnia clara
Vrbis Epheſus, claudit quam grato littore pontus, — Epheſus.
Poſt has Meoniæ tellus, quæ uergit ad ortus,
Et Tmoli colles, fluuius quibus aurifer exit
Pactolus, cuius prope ripas tempore uerno — Pactolus fluuius
Si ſedeas, dulci capiaris pectora cantu
Cygnorum, paſcunt quos herbæ flumina circum,
Nam florent Aſiæ per campos plurima prata,
Sed magis ad fluuium Mæandri gurgite miti

Caystcr fluuius — Quem iuxta uoluens se, murmurat unda Caystri,
Lycij — Post hos sunt Lycij, quos Xanthus diuidit amnis
Ad mare uergentes, qui tauri cornua cernunt,
Vsq; ad Pamphylios, perhibent quem nomine Cragum
Aspendũ. — Illic aspicies Aspendum, mœnia cuius
Eurymedon amnis radit uicina profundo.
Continuoq; iacent aliæ Pamphilidis urbes
Corycus Pergeq́; calens, & celsa Phaselis.
Hos supra medijs habitant telluris in aruis
Ad partes ortus gens dura Lycaones armis,
Post hos Pisidum pinguißima rura coluntur
Termessus, Lyrbe nec non clarißima Selge
Amyclæ oppidum — Gentis Amiclææ pulcherrima mœnia quondam,
Hinc sinus est longus Cilicum, q̃ uergit ad ortus,
Euxini penetrans uicinas æquoris oras
Hunc Asiæ perhibent angustis partibus esse,
Cui tamen immenso fluuij se gurgite miscent
Per longum Pyramus spatium Pinarusq; uoluti,
Cidnus fluuius. — Flexilis & Cidnus dirimit qui flumine Tarson.
Cui posuit nomen audacia Bellerophontis,
Quando Meduseum ualuit frenare caballum,
Atq; in equo uolucri per sublimem aera ferri.
Cilices — Hinc Asiæ Cilicum sunt celsis mœnibus urbes

Lyrnesus Malosq́; simul uicina profundo,
Atq; soli medio terrarum fine locati,
Comagena dehinc regio, Syriæq; sequuntur
Vrbes dispositæ per longi littora flexus.
Nam Casij montis quâ prominet ora per æquor
Vergit in occasus diffusis tractibus unda.
Nunc reliquas Asiæ partes tibi carmine pandam
Quadrati lateris qua clauditur undiq; forma
Et spatijs campos longis protendit in ortum
Scis etenim memorasse tibi, quod collibus altis
per totam medijs mons ingens tenditur actu
Quod fines Asiæ nigros producit in Indos,
Hoc esto laterum Boreum tibi Nilus ad oras
Hesperies finit, sed Tethys solis ab ortu
Indica concludit, Rubrum mare terminat Austrum.
Aspice nunc igitur dum finem uersibus ortus
Peruenio, retegẽs tibi ueris omnia rebus,
Incipiens Syriæ terris, qua parte reliqui
Quæ pelagus suprasub solem uergit ad Austros,
Vrbibus & multis habitatur nomine prisco,
Quæ caua uulgatur, quam κόιλην nomine Græco
Dixerunt ueteres, media est qua collibus altis,
Ast humilem Libanus claudit protentus in ortum

Comageni Syria
Casius mons.

Libanus mons

Occasumq́; petens Casius, multisq́; uirorum
Incolitur populis locupletibus alma diremptis.
Nanq; alij medijs habitant telluris in aruis
Hos Syrios proprie perhibent, sed littora iuxta
Phœnices uiuunt ueteri cognomine dicti, — Phœnices
Quos misit quondam mare rubrum laudibus auctos
Chaldæo nimium decoratam sanguine gentem,
Arcanisq́; dei celebratam legibus unam,
Quod pelagus primi tentantes nauibus altis
Disiunctas gentes docuerunt iungere mercem
Et primi stellis numeros nomenq́; dedere, — Phœnices stellis nomina imposuerũt.
Atq; oculis (mirum) uoces sentire figuris.
Hi muros Ioppes, Gazamq́; & Elaida complẽt,
Antiquamq; Tyrum, Beryti & mœnia gratæ — Tyrus.
Vicinamq́; mari Byblim, Sidonaq́; pulchram — Sidon
Quam iuxta liquido Bostrenus gurgite currit
Et pinguem Tripolim, nec non Orthosida, sacram — Tripolis.
Laodicen pariter positam prope littus amœnum, — Laodicea
Et Posidi turres & Daphnes optima tempe,
Hic etiam Antiochus nomen dedit Antiocheæ, — Antiochia.
Terrarum medijs Apameæ mœnia claræ,
Ad cuius partes Eoas currit Orontes, — Orontes fluuius.
Antiochi medius dirimit qui gurgite regna

Hæc omnis pinguis tellus est hubere læto,
Arboribus pariter,pecoriq; & commoda uiti,
Ad cuius fines ueniens,quos terminat Auster
Arrabij cernes extremi littora ponti, Arabia
Qui Syriam medius disterminat,Arrabiamq;,
Et tangit,uergens orientem uersus Elanos.
Diues Arabs post quos latißima poßidet arua
Quæ protenta diu cinguntur ab æquore Persico
Arrabioq;,ferit zephyrus quod flamine sæuo,
Persica nam flatus Aeoi littora turbant,
Ora sed hæc Austro tendit subiecta per ortus
Fluctibus Oceani pulsatur & undiq; Rubri.
Hanc quoq; describam tenui ratione recensens,
Pascit nam populos felices diuite terra,
Floribus & uarijs miracula præbet odoris,
Nanq; thyo,mirrhaq; uiget cum thuris odore.
Et casia,nec non & cannæ dulcis odore.
Cinnama præterea iucundæ naribus auræ
Fertilis hæc generat tellus,auriq; metalla,
Vestibus auratis quare gens utitur illa.
His pueros seruans Molochites splendet harenis, Molochites lapis
Androdamasq; lapis compescens pectoris iras.
Sed Libani montis sunt post decliuia primi

Felices opibus Nabatæi nomine dicti.

Nabatæa. Chalbasij post hos atq; Agrees, inde propinquat
Chatramis, atq; Sacæ contra sunt Persidis æquor
Minnæiq; maris prope Rubri littora uiuunt.

Saba Atq; Sabæ post hos, nec non habitant Cletabeni,
Arrabiæ populi celebres hi nomine claro.
Sunt tamen & plures alij, nam maxima tellus
Trans istam zephyri sub partes degit Erembum
Speluncis, genus infelix & rebus egenum
Qui solis radijs nigrescunt corpus adusti
Dispersiq; dolent lustrantes more ferarum,
Non Arabis similes opulentis, scilicet æqua
Omnibus esse potest nunquam fortuna bonorum.

Post Libani montis populi sunt solis ad ortus
Alterius Syriæ, quæ tendit adusq; Sinopen,

Cappocia Cappadoces medijs habitant in finibus huius
Terminus Assyrios sed claudit ponticus ille
Thermodon, pelagi qui pulsat gurgite fluctus.
Cuius ab Eoo decurrit limite uastis

Euphrates fluuius. Viribus Euphrates descendens montibus aspris
Armeniæ, longusq; Noton pertendit, & inde
Ad solem flexus Babylonis diuidit urbem,
Littora deinde ruens perrumpit Persidis undæ

Extrema fluuij sub parte Teredona radens.
Huius ad auroram ripis deuoluitur altis
Tigris aqua superant quem flumine nulla rapaci, Tigris fluuius.
Sed tantum superat, quantum uix septimus ortus
Conficiat pedibus spatij properantibus ire.
Atq; lacum medius Thonites intrat, & exit, Thonites fluuius.
Nec uiolatur aqua, quamuis penetrabilis illa,
Ocyor atq; uadis emergens cedit amaris.
Hoc tamen omne solum fluuius quod cingit uterq;
Indigenæ populi pro re dixere Medannem, Medãnis, uel Meso potamia.
Quod medias amnes has terras flumine cingunt
Agricolis pariter pastoribus atq; feracem,
Hubere nam læto florent ibi semina cuncta
Herbarumq; thoris & gramina læta uirescunt,
Et uarijs rami complentur fructibus alti,
Gens quoq; præfulget claris in laudibus illa
Nam peperit multos celsa uirtute potentes
Atq; adeo similes dis immortalibus illos,
Quam iuxta Armenij pugnam Aquilonis ad axes Armenia
Et fortes prope quos sæuit Mauors, Matieni.
Quos prope concludunt Euphraten collibus altis
Montes diuitijs pariter belloq; potentes,
Ad partes Austri Babylon, quam mœnibus olim Babylon.

Mirandis posuit, firmisq; Semyramis urbem,
Cuius in arce domum splendentem fecerat auro,
Quam simul argentum uarie decorauit, eburq;,
Hoc quoq; pingue solum palmarum diuite sylua,
Quod fert berylli munus pretiosius auro
Berylli lapidem liquidum, glauciq; coloris,
Per loca quæ prorsus penetrant Ophietida petram.
At supra Babylona uides Aquilonis ad oras
Cissos, Messabatasq;, Chalonitasq; feroces.
Armenios montes si linquens ibis ad ortus.
Medica noscetur tibi tellus, cuius ad axes
Geri sunt Mardiq; uiri simul Atropateni.
Ad Noton inclinant Medorum rura tenentes.
Medea hinc fugiens dederat cognomina terræ,
Hinc Medi uarios usus nouere ueneni,
Quorum per multas spatium diffunditur oras.
Hæc generat narcissiten oriente sub ipso,
Qui lapis est fuscus, complent hanc undiq; syluæ
Inter quas homines pecuaria ditia pascunt,
Caspiadas tangunt portas qui solis ab ortu,
Rupibus hæ celsis Asiæ sunt claustra potentis.
Qua uia sub Boream duplex se scindit, & Austrum,
Hæc regio in Persas, Hyrcanos ducit at illa,

Beryllus lapis.

Medi.

Sub colles imos habitant post Caspia claustra
Martia gens Parthi telis arcuq; potentes, Parthi
Viuere qui spolijs gaudent raptuq; nefando,
Qua propter bellis homines uexantur in orbe,
Atq; optata perit multo pax sanguine mundi.
Post hos est Persis circundata montibus altis
Aßiduis florens regnis & diuite censu,
Ex quo perdomuit Lydorum mœnia Sardis.
Cingitur excelsis hæc undiq; collibus omnis
Aduergens Austros post Caspia claustra petensq;
Quod proprio pelagus celebrat cognomine latum
Atq; tripartitis habitatur finibus illa.
Nanq; colunt alij rigidæ sub partibus Arcti
Terras quas Medi nemorosis montibus umbrant
Ast alij mediæ uiuunt regionis in aruis,
Littora postremi tangunt Australia Persæ
Prima parte Sabæ, medijsq; Pasargada, post hunc
Tascorum telis habitat gens fortis & arcu,
Quiq; tenent populi diuisos Persidis agros,
Amnibus hæc multis recreatur & hubere pingui.
Hinc Coros immensus profunditur, inde Choaspes
Fonte cadens Indo, qui stringit gurgite Susam,
In cuius ripis præclarus fulget Achates,

Pondere consimilem quem proterit unda Cylindris,
" Fertilis hæc tellus fœcundis pascitur auris,
" Nam uentis semper florescunt rura secundis,
" Hæc eadem gemmis nimium decoratur honestis,
" Quarum quis uarias uires, quis numina dicat?
Tecolithus " Tecolithum memorem iusto cognomine dictum
" Qui lapides renum tritus potusq́; resoluit.
" Myrrhitenq́; bonum nardi cum reddat odorem.
" Hic est ætites, sonitum cui spiritus addit
" Arcanum crepitans prægnantibus utilis ægris,
" Necnon pyrrhites digitos qui strictus adurit
" Gemmaq́; quæ radios emittit candida solis
" Atq; selenites lunaris imagine lucis,
" Quod decus & minuit proprij splendoris & auget
Respice nunc reliquas Asiæ sub finibus oras.
Carmania. Persidis ad pontum Carmani solis ab ortu
Littora pars habitant, mediæ pars limina terræ.
Gedrosia Gedrosi post hos tendunt orientis ad ignem.
Oceanum iuxta radijs propioribus, inde
Indus fluuius. Est Scythiæ tellus Australis flumen ad Indum
Qui ponto rapidus rubro contrarius exit.
Gurgite nam celeri rectus decurrit ad Austrum,
Caucasijs oriens primum de montibus altis,

Diuidua cuius Patalene cingitur unda,
Separat innumeras & uasto gurgite gentes.
Ad partes rapidi quà uergunt lumina solis
Oritas Aribasq́; simul liniq́; Arachotas
Vtentes chlænis, atq; Atraidas, simul omnes
Parnasi montis sub celsa rupe Arienos
Nomine communi, qui terras hubere nullo
Florentes habitant, squallent nam sentibus aspris.
Coralij lapidem qui rubrum littore carpunt
Sapphiriq́; decus nigri flauiq́; coloris Sapphirus lapis.
Saxorum cædunt uenis hac merce beati.
Indorum terras hinc Tethyos æquora claudunt India.
Quas primo Titan ascendens lumine cernit
Vnde color populis niger est flagrantibus ortus
Atq; gerunt similis Hyacintho fronte capillos,
Effodiunt alij terras, auriq́; metallum,
Ast alij texunt tenuißima tegmina lini,
Vel dentes stringunt elephantis ab ore reuulsos,
Scrutantur ripis alij torrentibus Imbri Adamas
Berylli gemmas glauci, nitidumq́; adamanta.
Atq; aura uiridi legitur, quæ splendet iaspis.
Coralijq́; decus liquidi gratiq́; topazi, Coralius.
Purpureoq́; Amethystos inest suffusa colore Amethystos.

Diuitias magnas sic tellus illa ministrat.
Aßiduisq; rigant hanc totam fontibus amnes,
Arboribusq; uiget uarijs, milioq; frequenti,
Et pretio rubræ perfloret arundinis illa.
Hinc alij superant procero corpore tantum
Elephantes Insiliant ut more equitum, faciles elephantis,
Ast alij uiuunt sapienti pectore nudi,
Luminibusq; uident rectis, mirabile, solem,
Et radios oculis & sacra mente retractant
Signaq; concipiunt arcana luce futuri,
Psittacus. Psittacus hic uiridi decoratus torque rubenti
Nascitur, humanæ simulat qui uerbera linguæ.
Nunc age te fluuios, montes, formamq; docebo
Ipsius terræ, populos gentesq; beatas.
Narginibus ternis tellus hæc clauditur omnis
Obliquatq; latus per cunctas linea partes,
Hesperios fines imnanis terminat Indus,
At Notios pelagus concludit gurgite Rubrum,
Sed Ganges ortus, at Caucasus excipit Arcton.
Hanc homines habitant multi ditesq; colendam
Nominibus uarijs discreti & finibus amplis,
Dardanees ripas contingunt fluminis Indi
Hic ubi præcipitem scopuli fundunt Acesinem

Huncq; capax claßis uenientem uoluit Hydaſpes
Tertius hos ſequitur ſplendenti gurgite Cophes
Toxilus inter quos habitat cum gente Sabarum.
Hinc Scothri poſt hos ſunt, Peucaleiq; feroces
Gangaridæq; truces, auri qua pondus onuſtum
Deuoluens Hypanisq; trahit, rapidusq; Megarſus
Quos capit Emodo miſſos Gangetica monte
Tellus, porrigitur quæ ad terræ Colidis Auſtros,
Oceani tangens pelagus ſub collibus altis
Quos uolucres metuunt celeri contingere penna,
Vnde locis Graij poſuerunt nomen Aornin,
Hic uia quæ nomen celebrat Nyſſæa Lyæi,
Cui ſtelas dederat uictoria finibus illis.
Hic Tylos eſt ſuperãs uaſtæ miracula terræ.
Inſula nanq; uiret cunctis in partibus anni
Nec folijs nudat ramos autumnus in illa.
Aßiduéq; tenet flores genus arboris omne.
Hic fulget lymphata adamas, qui pectora ſanat,
Et prohibens miſeris occulti damna ueneni,
Quem minime ualeat ferrum ſuperare nec ignis,
Frangitur hircino maceratus ſanguine tantum,
Sed tepido, fractis multis incudibus ante.
Hic iuxta poſitus magnetem uiribus arcet,

Hydaſpes fluuius

Hypanis fluuius.

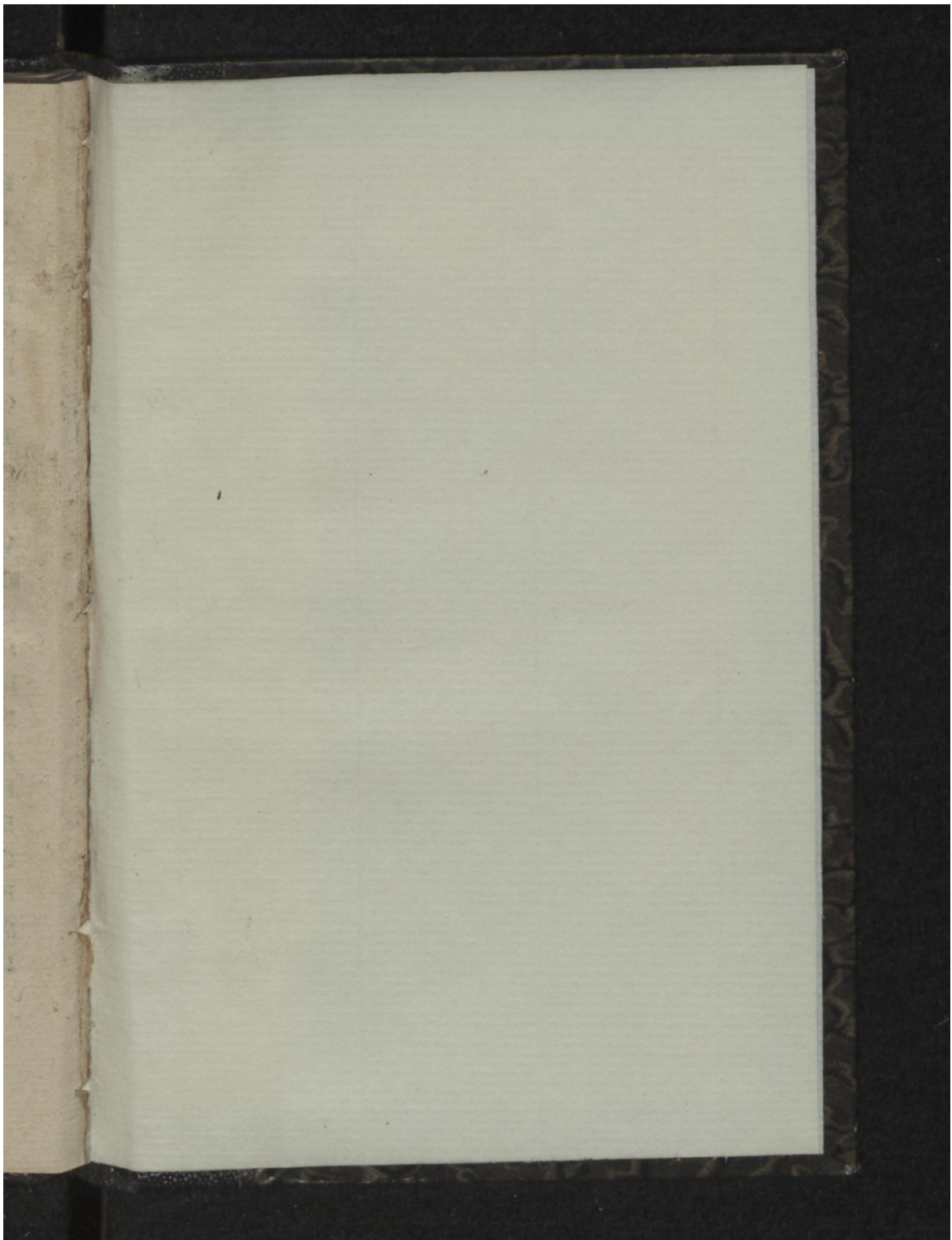
Auernus.

Tylos.

Adamas lapis ſolo ſanguine hircino frangi poteſt.

Occultus raptu ferri uel tractibus ante.
Ad motum retrahit defendens robore miro.
Hic lychnis lucem simulat splendore lucernæ,
Hinc meruit nomen præclaro nomine dignum.
Tot sunt per terras uulgatæ nomine gentes,
Nam reliquas quæ mens ualeat mortalis in orbem
Dispersas numerare tibi sine numine magno?
Laudat deum ab ordinata rerum creatione
Quod bene disposuit terras pontiq; profundum,
Syderibus uarijs decorans cælestia templa,
Et multis recreans uarijsq; coloribus arua,
Munera per populos tribuens diuersa uirorum.
Sed uos terrarum tractus gaudete per æuum,
Et quæcunq; mari circundatur insula uasto
Oceanusq; simul, nec non penetrabilis unda,
Quam gremio tellus sinuoso suscipit alma,
Et montes, fluuij atq; lacus, quos continet orbis,
Nam pelagi partes percurri carmine uastas,
Et terræ pariter regiones finibus amplis,
Omnipotens pro quo genitor mihi præmia donet.

FINIS.

[illegible] ad [illegible] ente.
Ad [illegible] uero.
[illegible] hiberne,
[illegible] præclara [illegible] dignum.
[illegible] terras uulgas [illegible],
[illegible] que mens [illegible] in orbem
[illegible] tibi sine [illegible]
[illegible] terras [illegible],
Syderibus uarijs decorans cælestia templa,
[illegible] uarijsq; coloribus arua,
[illegible]
[illegible]
Et quamuis [illegible]
[illegible]q; simul, nec non penetrabilis unda,
[illegible] fumoso suscipit alma,
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pro quo [illegible] ubi præmia donet.

FINIS.

